

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A mi kétségbeesésünk.

Valósággal kétségbe kell esnünk, ha arra gondolunk, hogy tegnap bezárultak az Országház kapui és immár négy álló hónapig nem kapunk thémát abból a T. Házból, a melynek fő nevezetességét négy hó óta Bánffy Dezső bárónak a személye, a politikai egyénisége, a diplomáciai ügyekben való járatossága és több hasonlatos dolgai képezték.

Kétségbeesésünket főleg azok értetik meg, a kik figyelemmel kísérték a négy hó óta lefolyt politikai eseményeket, s a kik ez idő alatt bizonyos irigységessel néztek az újságírókra, lévén ezeknek bőséges alkalmuk az úgynevezett — önként kínálkozó — témák feldolgozására.

Ámde most már négy hónapon keresztül merőben nélkülözni fogjuk azokat a politikai eseményeket, a melyek csak úgy csóttól omlottak tőlünk hegyére, s olyan könnyűvé tették a feladatunkat, nem lévén arra kényszerítve, hogy téma kereséssel fáradjunk magunkat, lévén Bánffy Dezső báró kormányelnöki működése óta bőséges anyagunk a feldolgozásra.

Alig van a teremtsében most már vesztés mint jó magunk, a kik immár csak arról emlékezhettünk meg a közelebbi négy hónap alatt, hogy Bánffy Dezső báró — a nyarat erdélyi birtokán fogja tölteni.

Előre látjuk, hogy ezen idő alatt az úgynevezett hálás témáknak erősen a szájkében leszünk. Sorsunk tehát, mód nélkül keserves lesz.

Hogy bizonyítsunk, elbeszéljük a képviselőház tegnapi zárülésén lefolyt eseményeket, a melyeknek központja ismét Bánffy Dezső báró ó kegyelmessége volt.

Utolsó ülése lévén a t. Háznak Ugron Gábor alkalmat vett magának kérdést intézni Bánffy Dezső báróhoz, hogy mi történik már most azokkal az interpellációkkal, a melyekre a kormány a házszabályok szerint 30 napon belül válaszolni tartozik, de a melyekre még eddig válasz nem adott, s most már nincs is alkalom azokra a megszabott időben választ adni.

Ugron Gábor felsorolta, hogy

hány és minő tárgy interpellációk feküsznek a kormány előtt, a melyekre még válasz mind ez ideig nem adatott.

Ugyancsak Ugron Gábor ebből kifolyólag megérdemelt kemény lezáró tartott Bánffy Dezsőnek és illetve a kormányának kötelesség mulasztásáról.

„Nem lehet eltérni, hogy a kormány a képviselőházat és az egész parlamentarizmust semmibe vegye.“

„Ha az ellenzék mondja Ugron — néha az önk cselekedetei által felháborítva, hangosan mer tiltakozni, akkor mindjárt előállanak azzal, hogy a parlamentarizmus veszedelemben van, mert ilyen össze-vissza való játszsát, melyet a politikai taktikázás terén elkövetnek, az ellenzék nem nézi türelemmel, hanem az nem veszélyeztetési a parlamentarizmus tekintélyét és jogait, ha azokat a miniszter urak semmibe sem veszik.“

Ezek a kemény, de igazságos szavak; ez a jogos és megérdemelt lezáró ügylátszik csak arra volt alkalmas, hogy Bánffy Dezső báró ismét a nála már megszokott extravaganciák útját tapossa és a politikai bölcsességnek a legszélsebb határáig elmenjen.

A helyett ugyanis, hogy kellő komolysággal hallgatta volna meg Ugron Gábor komoly intelmeit és a kormány — kötelesség miként való teljesítése iránti előterjesztését és az ügynökhöz méltó komolysággal és kellő politikai eszélyességgel reflektált volna a helyesen megokolt figyelmeztetésre, előszedte egy rossz prokátor összes furfangját és egy még rosszabb tudós elméleteit, és adott olyan feleletet Ugron Gábor kérdésére, a melyben rejlt mély bölcsesség felett Európa elsőrendű állam filozófjainak méltán elámulhat az esze.

Bánffy Dezső báró pedig eképen válaszolt a hozzá intézett kérdésre:

1. „Vannak interpellációk, melyek érdemleges feleletre megérve (?) nincsenek.“

2. „Vannak interpellációk, melyek meg nem felelhetők.“ (!)

3. „Vannak interpellációk, melyekre nézve még 30 nap elmulva nincs.“

Hát felnőtt gyerekek, vagy a második gyermekkorba lépett kiált em-

berek gyülekezetének nézi-e Bánffy Dezső a magyar parlamentet, hogy ő — az ország első méltóságának viselője — így mer beszélni komoly kérdésekről?

A Lipótmezőn történnek-e hasonló dolgok, vagy éppen csak a Bánffy Dezső által vezetett képviselőház van arra kárhoztatva, hogy az ország közkegyelmeinek élén álló férfiú nap-nap után szegyévent hozzon saját magára, s az egész parlamentre?

Hát ugyan mivel érdemelte meg a nemzet ezt a sanyaru sorsot, hogy az országnak a király után első embere legyen a legutolsó abban a sorban, a melyben a parlament erkölcsi reputációjának védői állanak és miért kelljen éppen a magyar nemzetnek hordozni azt a sorsot, hogy az ország első embere, a legmagasabban álló, a legbölcsebbnek vélt, a legjáratosabbnak hitt férfiú lépten-nyomon gunyárgyává tegye a magyar politikai életnek egész renoméját és megerősítse a világot ama hiedelmében, hogy a Kárpátok bércei között tényleg meg ma is az a kiskorú nép lakik, a mely alig pár év előtt hagyta oda a legsötétebb — Ázsiát?

Nem foglalkoznak bővebben Bánffy Dezsőnek brilláns elméletével, csak csodáljuk szellemének magas rőptét, politikai bölcsességének és parlament elméleteinek mélyeséges tartalmasságát, és áldjuk az Istent, hogy most már négy hónapon belül megtart ugyan a kétségbeesésünkben, de legalább az ország becsülete négy hónap alatt nem lesz új megtámadásoknak kitéve.

A t. Ház.

Bpest, május 29.

Az országgyűlés mindkét háza utolsó ülést tartotta ma a nyári szünetek előtt.

A képviselőházban 11 órakor kezdődött a bucsutanácskozás és Bánffy Dezső br. miniszterelnök a Ház elnökével egyetemben gondoskodott arról, hogy a képviselők ne valami tulságosan szomorú kedélyben térjenek haza a nyári pihenőre.

Az elnöki előterjesztések után Ugron Gábor jelentkezett szólásra és az egész ellenzék mozgába hozta, mikor rámutatott arra a házszabályellenes eljárásra, hogy az

interpellációkra nemcsak a meghatározott harmincz nap, hanem hónapok, sőt évek múltán sem válaszolnak.

— Ha nem képes a kormány kötelességét teljesíteni, hagyja oda a helyét!

Percenkig éljenzt a baloldali tábor — a jobboldalon pedig felemelkedett Bánffy br. miniszterelnök és az akadémia babéira méltó munkátot teljesített.

Tudományosan osztályozta az interpellációkat és a következő három osztályt határozta meg:

1. Vannak interpellációk, melyek még érdemleges feleletre megérve nincsenek.

2. Vannak interpellációk, melyek meg nem felelhetők.

3. Vannak interpellációk, melyekre nézve még a 30 nap elmulva nincs.

Ugyebár ez elég mulatságos.

És Bánffy Dezső báró mindezek ellenére ma mégis csak miniszterelnök? Miért nem egyetemi professzor?

Az általános zajos derűtlenség csak akkor csillapodott le, mikor Miklós Ödön földmívelési államtitkár belefogott a kőbányai seretések ügyében már az ülés elején bejelentett felvilágosításainak elmondásába.

Miklós Ödön válasza általában megnyugtatta a Házat, kevésbé volt azonban épületes az a komédia, melyet az elnök a házszabályoknak nem létező szakaszai mögé rejtőzve rendezett abból az incidensből kiindulva, hogy Molnár Józsiás meg akarta köszönni az államtitkár felvilágosításait.

— Miután az interpellációra nem válasz, hanem csak felvilágosítás adatott, a házszabályok szerint nincs joga szólni a képviselő urnak.

Az elnöknek ezt az enuncziációját egy másútan kifogásolták és csáfolták meg: Ugron Gábor, Polónyi Géza, Szederkényi és Horváthy Nándor, de az elnök, mintha mi sem történt volna, a következő furcsa kérdést tette fel szavazásra:

— „A kik helyeslik az elnök magyarázatát, állanak fel!“

A kérdés feltevéséhez kérek szót! Polónyi Géza és e perczen már felemelkedik a kormánypart szavazására.

— A többség elfogadta az elnök magyarázatát.“

Polónyi képviselő urat rendre utasítom és figyelmeztetem, hogy ne zavarja az elnököt. Madarász képviselő urat illeti a szó.

Zugott és zajongott, nevetett és bosszankodott az egész ellenzék és a szinte leirhatatlan mikor az öreg Madarász belefogott

hajdan, úgy 1893-ban beadott interpellációjának reklamációjába.

— Lehet ehhez hozzászólni! kérdi naivul Ugron Gábor; a képviselő urnak még nem is válaszoltak és mégis beszélt, tehát azt kell hinnem, hogy valami közérdektől tárgyról van szó:

Szilágyi sem állhatta meg nevetés nélkül az ügyes ötletet, de azért még sem akarta megadni e szót Molnár Józsiásnak, a ki most már a házszabályokhoz kért szót

— A házszabályok melyik szakaszához tetszik szólni? — kérdi az elnök nagy ravaszul.

— A melyeknek értelmében Madarász képviselő ur beszélt — vágja visza Molnár és kaczag az egész Ház.

Különböben kijelentem, hogy megnyugvással veszem a választ! szolt még Molnár és leült.

Szilágyi Dezső látva, hogy le van főzve, ahhoz a fogáshoz folyamodott, a melyet a királyi ügyészek szoktak a delikvenssekkel szemben alkalmazni.

Tudvalevő, hogy mikor a halálra ítélt az ítélet végrehajtása előtt beszédbe fog, az ügyész dobpergással hallgattatja el — Szilágyi Dezső ma, mikor Molnár utolsó szavait mondotta, teljes erejével vagy öt percig rázta a csengettyűt, hogy ne lehessen érteni Molnár szavait.

Egyszer akartak a függetlenségi és 48-asok valamit megköszönni a kormánynak és Szilágyi Dezső azt sem engedte.

Az ülés végén aztán felolvasták az országgyűlés elnapolásáról szóló legfelsőbb királyi kérészet, melylyel Bánffy Dezső báró aztán átsietett a főrendiházba, a hol az ott levő 18 főrend azt hódolattal tudomásul vette, valamint Császka érsek indítványára abba is beleegyeztek, hogy az elnökség a király születése napján a főrendek törhetlen ragaszkodását tolmácsolja, mire az ülés még fél egy előtt véget ért.

Bánffy és Goluchowszky.

Mint a „Magyarország“ értesül Bánffy Dezső báró a legközelebbi napokban ismét Bécsbe utazik, hogy gróf Goluchowszki közös külügyminisztertel értekezzen a delegációsális ügyeket illetőleg.

Értesítéstünk szerint a miniszterelnök csak a külügyminiszterrel történt megállapodás után érkezik a szabadelvű párti delegatusokkal s ekkor állapítják meg, —

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1895. Május 30.

Marselek Endre.

A ki beható figyelemmel nézegette végig a „Nemzeti Szalon“ helybeli tárlatát, bizonyára élénken fog még emlékezni arra a szundikáló vén mamára, a kinek leejtett kötését jó segítségül con amore bontogatta a kotnyeles szarka madár (50 szám), s a legutolsó jobboldali szegletben ajtatósodó öreg urra, ki bődög önfeladásában mélyen elmerülve olvasgatja ódon bibliájában Mózes V. könyvét (103). Pompásan kidolgozott, eredeti alkotás majd mindegyikének megakadt a szeme, hogy mosolyra csillanjon amott, bámulatra emitt. Két képet kiállított, mindketővel őszinte elismeréssel: aratni — magában érdem, s ha még hozzá képzeljük a művész csaknem kezdő fiatalságát, a legelső verseny piirjával arczán, a bíráló lélekbe lopódzó „szép remény“ jogán ez csak még inkább emeli a képek becsét s talán a hatás poesisét.

A képek kiállítója egy fiatal, helybeli festő: Marselek Endre. Nem magyars, de jó hangzású név — maga, a viselője egészen magyar. Ifju 26—27 éves legény, sugár, hajlékony termettel, oyalba hajló, szabályos arczával, melyet magas homlokán piktorosan hátra kapott haja szeliden fénylő szemével megnyerően kellemsé tesznek.

De hogy az egy-két vonással vázolt alaknak a keretet is megrajzoljuk, im itt közöljük röviden család életének és pályafutásának jelemzőbb mozzanatait.

Atyja a Sétatér-utczában lakó idős.

Marselek Ferenc, a ki — csak emlékezzék az olvasó arra a bibliába merülő öreg alakra, mert az a festő édes atyja, maga a jószág, egyszerűség és vallásos kebel. Három fiu gyermeke között Endre a középső. Elemi és közép iskolai tanulmányait az unitáriusok helybeli iskoláiban végezte, hol a gymnasiumi osztályokban már a deák évek alatt messze magasan kitűnt társai közül, nem ugyan a hic, hacc, hoc, meg az alfabeták labirintusában, hanem mint szenvedélyesen „pingáló“ gyerek. Az évvégi rajz kiállításokon a feltűnést, a tanári kar és a látogató közönség elismerését általában mindig ő vinta ki. Atyja fotografus mesteriségének „titokteljes“ dolgai kelték föl először a gyermekekben a vágyat a rajz és festészet iránt, s izgatták örökölt tehetségét a magasabb művészet felé. Jó szerencse, hogy vezetőt hamar s közel kapott, a ki nem volt más, mint keresztapja (Nőse életlir, keressük az „Égi végzeményt“) városunk derék érdemes festője: Kóváry bácsi. Ő tőle félt és tanult mint első mesterétől, törte a festéket, vagy bámulta a női és királyi arczképeket, mint dobja vásznára az öreg ur biztos keze a ragyogó ecsettel. Ez a kis műterem alig háromölnyi hosszú bódító, csodás, tarka-barka világa fokozták benne a lappangó tüzet, mely az ecsetet kezébe tette, hogy amester öles vásznai mögé bujva megpróbáljon ő is mázolgatni emberi arczokat, virág vagy madár alakokat a mint éppen az alkalom vagy kedve tartotta.

„Keresztapám! Én festő szeretnék lenni!“ — szólott egy alkalommal az ide-oda babrálgató Kóváry bácsi mellett a kipirult arczu 7—8 éves fiu, a mint megunt a már lelkével, csillag szemével, járkálással a folyton mozgó mestert kíséretetni: „Adjon nekem festéket meg külön szobát!“

Mit mondasz gyermek!! — kiált rá kedves haraggal az öreg ur, — majd adok én neked . . . ! Tanulj csak előbb, multa tulit, fecitque puer . . . fűzte hozzá szokása szerint idegenes közbeszúrásaival.

Hosszu hallgatás lőn rá a felelet, hosszú 8 évi gymnasiumi pályafutás. De az eszmény nem fakult el, sőt sugarasabbá lett, a mester intelmei, ki időközben mint hivatalos rajztanára is működött az unitáriusok collegiumában, évről-évre bizalmasabb utmutatással fejlődött. Bevezette az elemekbe, s régi vágyát az elrettentés helyett még ő valóstí meg, midőn az ifjut az 1889—90-ik év szeptemberében a fűvárosi rajztanárképző intézetbe kalauzolta föl.

Marselek itt alig időzött többet félév-nél, részint a tanítás túlmerev sablona, meg az anyagiaknak kényszere is visszahozták haza Kolozsvárra. Itt működött, szötte eszményeit és gyakorolta magát az 1892-ik év szept. végéig, mikor segélyt sehonnan nem nyervén, saját költségen végre-valahára Münchenbe mehett. Ez Isar melletti kis Athen — a hogy a german búzke patriotismus czimezgeti — ma már valóságos második hazájává lett a magyar ifjak vándorcsapatának. Egyetemi és művészi Akadémiájának csarnokai csak úgy zsonganak a testvér lengyel és magyar szótól; a honnan egy Munkácsy, Litzemayer, Wagner keltek szárnyra, ma is (sőt ma még inkább!) csábító varázst gyakorolnak a fiatal tehetségekre. Idejött hát Marselek. Előbb egy privát mester, a kiténő miniatűr és arczkép-festő: Knierr műtermében dolgozott, ki mint délmagyarországi születésű kiváló barátja és pártfogója ma is ifjainknak. Szalonna tele kezdődött, estélyei szívesen látott magyar fiukkal. Egy teljes évet töltött Knierr-nél, a kit oly szíves örömmel emleget min-

dig, s aztán a következő 93-ik év októberében a festő Akadémiára iratkozott be. Lőfft igazgató elnökléte alatt Höcker genre-festő iskolájába való fölvételre mintegy 25-en állottak elő és 10 diadalmassal együtt megdicsért színrajza alapján őt is készséggel fölvettk. 94. júliusát tanult és maradt oda künt, tanult és versenyezgetett az idegen és magyar klubb tagjaival, kik között mint a jövő tehetséges ifjai eddig is kiváló: Peiella Róbert, Ács Ferenc, Veress Zoltán, Frölich Vilmos kolozsváriak, Lenkey Ödön (a forradalmi híres huszárkapitány unokája) és Tegyei Lajos dunántuli fiuk.

Elkorból való jórészt az a számtalan portrét vázlatla, mely egész halmazsal tölti be dolgozó szobája falait és szegleteit, mely (végre hát!) egyik oldal nyilója az első mester Kóváry bácsi sétatér (6. sz.) utcai műtermének. Egy-két virág csendélet, eredeti és másolt genre, férfi és nőalak vázlatok, — de tulnyomólag tanulmányfejek és portrétek (szénnel és olajban) képezik gyűjteményét, a melyek közül sok egyszerű odavetésében is megkapó kisérlet markans vonásokkal, s mindenik arczában van valami eszmei jellemző; az ő festői stíljának kategorikus imperatívusa. Finom érzékkel lesi el és örökíti meg az érdekes karaktert, s jól indul mikor tanulmányfőkön, a lélek tükördarabján kezdi önmivelgetését; ügyes kézre, éles szemre vall, a mikor a csendélet, virág s állatképek, stb. átmeneti fázisok megkerülésével meri tenni ezt. Az elméletben saját megjegyzése szerint nem annyira a kolorismus, mint inkább a chiarour (a világosság és árnyék éles vegyítése) hiva, de mint iskolabeli hamegabulja is a nagyokat, de azért egynek sem föltétlen követője.

Mindegyiktől vesz át valamit a szépből,

s elve minél többet látni; mestereket és kiállításokat látogatni, de szolgálal egyhez sem szegődni. Vázlataiban általában a komoly, eszmeiben gazdagabb, mindenestre a beszédesebb tárgyakat keresi a gondolkodó higadt temperamentumával mely csendes, józan magatartásában is élénken rajta hordja bélyegét. Ő nem ragadtatta magát holmi muló jelenségek, üres dolgok vagy fantasztá alakok mázolgatására, gondolatot és egyént keres mindég, finom kidolgozásával az alakot, az eszmével párhuzamos masságra igyekszik emelni, melynek ösvénye és határa egyedül az igazi szép, melynek ép a képzőművészetek mezején kell szűzies tisztaságában uralkodni, csak mint szép — és semmi egyéb.“

Ennek a törekvésnek sikerült eredménye kiállított két festménye, melyről joggal mondotta ki Széchy, az esztetika professzora a tárlat bírálatos ismertetésében, hogy ha más haszna nem is lett volna a „Nemzeti Szalon“ kolozsvári kiállításának, már magában az is elég, hogy a fiatal Marseleket fölszínre hozta és kiemelte.

A jó segítség (50. sz.) igen egyszerűnek látszó mozzanat, de egészen eredeti inventió, a genre ama kedveltebb fajából, mely az idillekust finom, könnyűd humor himporral színezi be. Az élet ezernyi apró-cseprő pillanatai közül kikapott deris jelenet ez, a mint a szunnyadó öreg néni gondtelt kötését, éjjeli álmának, nappali szorgoskodásának nagy munkáját — bontogatja a csacska szarka madár, ép a kedvencz, bolondos magamlatozással. Ez a szellemesen kivillantott fonáksg önkénytelen, mosolyra derit. A festmény mind a két előalakja, s valamennyi kiegészítő tárgya természetes. Az öreg néni (modellje egy idevaló ápolónő) képe pompásan választott, arczán a redők száz barázdája

hogy a delegáció két sarkolatos kérdésben, az oláh ügyben s az Agliardi-kérdésben miként határozta meg a kormányt magátartatását.

Az oláh ügyben a kormányt — mint ezt ma a képviselőházban a delegátusok körében beszéltek — egyáltalán nem akarja, a kormányt kutatni, hogy tavalyi reklamációjának volt-e eredménye s ka az ellenzék részéről felszólalás nem történik, az oláh kérdéssel a delegáció nem is foglalkozik.

Az Agliardi-kérdésben a kormány egyáltalán nincs tájékozva. A Stefania-ügynek azt a híre, hogy az évi van intézve, úgy magyarázzák, hogy Reverta nagykövet ez ügyben érintkezett a pápai államtitkársággal, s ebben hajlandó is azt látni, hogy a követelt reklamáció megtörtént.

Erre ugyan a kormánypártnak semmi garanciája nincs, sőt több a valószínűség arra, hogy Reverta bocsánatkéréssel intézte el az ügyet. De a kormánynak és pártjának ez is elég s ma azért nincs ember a kormánypártnak, a ki követelje a római reklamációt.

Azt hiszik, hogy a szünet alatt valami véletlen történik, a mit a törvényhozás előtt úgy lehet bemutatni, mintha a kormány elégtételt kapott volna.

Arról szó sincs, hogy az Agliardi-ügyet kormányparti oldalról fesszessék a delegációban.

A kongrua rendezése.

Budapest, május 28.

A magyar katolikus egyház alsó papjainak anyagi ellátása egészen meg az 1802-i rendezésen alapszik. Kilenczennel több esztendő telt el azóta s az anyagi és társadalmi viszonyainkban épp oly radikális, mint minden térré kiterjedő változásokhozott. Természetes tehát, hogy a század elején történt rendezés régen elavult s a viszonyoknak egyáltalán meg nem felelhet többé. Az a csekély anyagi javadalom, melylyel a kath. alsó papság egy nagy része el van látva, szertelenül megnehezíti neki nemes bivatásának teljesítését, sokak szegénységgel, néha inséggel kénytelenek küzdeni, mert annyi javadalmat sem hoznak, amennyi nálunk a megélhetés minimumát teszi.

A szociális kérdés egyik igen komoly mozzanatával állunk itt szemben, melynek célirányos megoldása erkölcsi, nemzeti és kulturális szempontból egyaránt fölülte fontos. A kérdés megoldására, egy új és a modern szükségleteknek megfelelő rendezés eszközésére küldetett ki annak idején a katolikus egyházi és világi tagokból alakított kongrua bizottság. De bármennyi jóakarattal látott feladatra megoldásához, tíz teljes esztendőig elartott, míg végre valami pozitív alkottással bírt: előállni legalább oly irányban, hogy első sorban a tényleges állapotok tisztáztassanak, hogy a kis és nagy egyházi javadalmak lehető pontos összeírásával meg lehessen tudni, hol szükséges a segély s minő anyagi eszközök állhatnak a tervezett reform rendelkezésére. A kongrua-bizottság már régebben készítette ugyan erre vonatkozó tervezetét, csak hogy azt a király, mint legfőbb kegyur nem hagyta jóvá. Azóta több kísérlet tetetett új javaslatok készítésére, de az egyházi és világi felfogás közötti ellentétek miatt mindegyik meddő maradt. Ez annál sajnosabb volt, mert Samassa József, aki már régebben igen helyes és gyakorlati javaslatokkal állt elő, melyek arra irányultak, hogy a javadalmak összeírása oly

módon történjék, mely az érdekeltekre nem vesztő, másrészt azonban minden bevalóság közhitelt okirattal lévén igazolandó, biztosítja azon megbízható adatok beszerzését, melyek nélkül a rendezés célszerűen nem eszközölhető.

Az egy érsek eszméi alapján dr. Timon Ákos, az ismert szakértő, ki 1894. elején a kongrua-bizottság elődjévé nevezett ki, beható tanulmányozás után tudvalevőleg nemrég elkészítette a megfelelő javaslatokat a javadalmak összeírására. E munkálatok alapelve az, hogy az összeírás közhitt okmányokkal támogatott önbevallás szerint történjék, melyet ebből a megkei, azután az országos kongrua-bizottság felülvizsgál. A főszű az összeírásnál arra van tekintet, hogy minden javadalmas maga vallja be jövedelmét, de hogy az megbízható legyen, minden legcsekélyebb kiadási vagy bevételi tételt okiratokkal igazolni tartozik. A nagy egyházi javadalmak összeírásáról az előadói munkálatokban részletes utasítás van, melynek indoklását külön kimerítő jelentést tartalmazza. Egészen külön fog végbennti a kisebb javadalmak összeírása, mire nézve az előadói munkálatban a terjedelmes utasítás és indoklás külön kiemelt és gyakorlat szempontjai számbavételével készült összeírás mintája is van csatolva. Mindezen munkálatokat tudvalevőleg már nemcsak a kongrua-bizottság fogadta el, hanem a korona is jóváhagyta, hogy a fontos reformmunka egyik komoly fordulópontjához ért, a végrehajtáshoz közeledik. Wallacsi Gyula vallásügyi miniszter, mint halljuk az ügy megoldását siettetni igyekszik s lehetőleg még július első felében meg akarja indítani az összeírás.

A nagy munka sikere természetesen attól függ, szakavatottan, lelkiismeretesen hajtják-e végre, különben a begyűlt anyag hasznavehetetlen lesz. Maga a kongrua-bizottság szükségesnek tartotta kifejezni abbéli óhaját, hogy előadja, ki az eddigi munkálatokat készítette s a viszonyokat alaposan ismeri, közvetlen részt vegyen a végrehajtásban. Remélhetőleg ez óhaja teljesülni is fog, mert — mint halljuk — a miniszter nem zárkozik el az eszmé elől s ő is érzi annak szükségét, hogy ha már a nagy és bonyolult összeírás megtörténik, az akként menjen végbe, hogy eredményeiben a tényleges állapot megismerésénél túlkörözödjék vissza a begyűlt anyag csakugyan olyan legyen, mely komoly reformok alapjául szolgálhat. Ez pedig első sorban attól függ, hogy komoly, kipróbált szakemberek vezessék a végrehajtás bonyolult munkálatát.

Budapesti levél.

Budapest, május 29.

A Vásonkeő-váltók.

Élénk emlékeztetben lesz még az a szenzációs végtárgyalás, mely három év előtt annyira felizgatta a kedélyeket. Az öngyilkossá lett Vásonkeő Imre özvegye jelentette fel vádlóhatisát miatt egy fővárosi ügyvéd feleségét, Brunka Lászlónét, ki egy 150000 frtos váltó kifizetését követelte az özvegytől. Hasonló sors érte Spiegel Bernát ügynököt a részéről pörösített 55000 frtos váltó miatt, továbbá Véghy József ügyvédet, ki a másik kettőnek ügyvédje volt. A törvényszék és kir. tábla felmentette a vádlottakat s így annál nagyobb meglepetést keltett, a mikor néhány hét előtt a kuria Brunkalánét harmadfélvi fegyházzal, Spiegel két é egyegyedvi évi fegyházzal és Véghy háromhavi fegyházzal sújtotta.

Ez a bűnpör most úgy látszik nemsokára ismét végtárgyalásra kerül. A kuria ítéletének kihirdetése után ugyanis Eötvös Károly, Fried Vilmos dr. védők és Véghy perújításért folyamodtak. Alig érkezett be ezeknek a kérvénye, Polónyi Géza, mint a

panaszosnó képviselője azzal a kéressel fordult a belügyminiszterhez, hogy a bűnpör elbírálására más törvényszéket és ügyességet delegáljon. Még mielőtt az időközben megbejött Brunkaláné előtt is kihirdették volna az ítéletet, a miniszter elutasította Polónyi kérelmét.

A törvényszék pedig Spiegellet tartóztatta, Kégynek büntetése kiállítására halasztást adott az ügyességre. Brunkaláné pedig, — mint beteg — szintén szabadlában maradt. Miután a vádlottak kérese tekintetében a kir. ügyesség megtagadta indítványát, ma foglalkozott azzal a törvényszék védtanácsa Csárák István kir. táblai bíró elnöklése alatt és Brinkmann Antal bíró előadása mellett; szavazóbíró Ruttkay István és jegyző Eder dr. volt. A bíróság több mint harmadfélrai tanácskozás után azt a határozatot hozta, hogy mind a három vádlott perújítását kérelmének helyet ad s így a sok port felvert bűnpörben újabb előnyomozást rendel el. Mivel pedig Fried Vilmos dr. védenecének a szabadlára helyezését kérte és a törvényszék az ítélet végrehajtását valamennyi vádlottal szemben felfüggesztette, Spiegel Bernát tüstént szabadon bocsátották.

E határozat meghozására az indította a törvényszéket, hogy Eötvös Károly védő több új tanura hivatkozott s ezenfelül vagy husz, Vásonkeő Imre által aláírt olyan levelet mutatott be, melyek a váltó-aláírások valódiságát látszanak igazolni. Hasonlóképp új tanukra és okmányokra hivatkozott Spiegel védője is. Végül Kégy a bíróságnál lévő okiratokkal kívánja kimutatni, hogy a kuria nagyot tévedett az ítéletés alapjául szolgált tények megállapításában.

Csatolt továbbá Kégy három levelet Járdek Géza ügyvédől, a kinek a végtárgyaláson tett vallomásaiból a kuria azt a következtetést vont le, hogy Brunkaláné összeírta Spiegellet, hamis vallomást tett a váltóbíró előtt.

Az újabb vizsgálatot most megejtik, s aztán a három év előtti szenzációs végtárgyalás valószínűleg újabb megvilágításban ismétlődni fog.

Végtárgyalásról — tébolydaba.

Rimpler Mór németországi vándorlegénynek kellemetlen kalandja volt a fővárosban. A kerepesi-uton a központi pályaudvar után tudakozódott néhány pityókás úrtól, a kik készségesen ígérték meg, hogy oda kalauzolják. A vasut helyett azonban az idegenek, Huzitska András, Rada Árpád, Barta Lajos és Stolarik József, kik jó fogást vélték csinálni, a városligetbe vezették a szegény vándorló legényt s miután ott egy elhagyott helyen kést meg revolvert szegyeztek a mellének, a régi jó rablók módjára — egyszerre megszólaltak:

Pénzt vagy életet! Ringler kivett a szivartárczájából 9 frtot s aztán utjára engedték. Ugyan ez a diszes kompánia „megtréfálta” a városligetben Tóth Ferenc csizmadia mestert is, a ki elázott állapotban, magokat izadva heverészett a fűben. Hozzámentek, s hogy könnyítsenek rajta, minden ruhájától, még csizmájától is megfosztották, magát Tóth urat pedig valami pocsolyába vetették. A vádlottakat elfogták s a mig börtönben ültek, az orvosok Huzitskáról konstatálták, hogy epilepsziából eredt nehéz elmeorban szenved. Ez okból a kir. ügyész vele szemben elejtette a vádat a mai végtárgyaláson s a bíróság Huzitskának az örültek házába való szállítását rendelte el. Ellenben Radát rablás büntetéseért 3 évi, Bartát 2½ évi fegyházra ítélték. Stolarikot a bíróság felmentette.

Emberestelke.

(Folytatás.)

Hány juhod van Gligor? Kétezer darab. Nem beszélés igazat Gligor; az a két-

ezer ju nem a tiéd, hanem a miénk, mert a mi országunk fűvét ette, vizét itta, sóját nyalta. Megbolondultál Miska? Nem, csak úgy beszélek, min te s ha nem adod ide szépen a juhaidat, éppen azon jogon vesszük el, mint te az én ökreimet. Jobban teszed, ha bejössz, hogy megértítsük egymást. De ha nincs pénzem. Az nem baj, ha szeretet az ökrimet, illő árban elviszed, négy hét múlva a pénzt kamat nélkül elhozod.

Bolond vagy Miska. Már hogy lennék bolond. Te engem nem ismer, soha sem láttál, azt sem tudod ki? mi vagyok? hol lakom? nem tudsz semmit s még is minden tanu, kontraktus nélkül 2 pár ökröt 800 frt értékben, várakozásra át akarsz adni; ha elfogadom vagy te, vagy én, vagy mind a ketten bolondok vagyunk. Sajnálak Gligor, ha te úgy fogod fel a dolgot, hogy a becsületesség egyértékű a boldogsággal. Előtte a becsülettel adott szó értékesebb biztosíték, mint a tanu vagy kontraktus. Ezért adom ökreimet oly biztosan neked. Nem fogadom el hitelbe, — itt van a 800 frt, az ökrök az enyéimék. Hanem most már bemegyek, mert friss levegőre van szükségem, egészen elvagyok kábultva. Jere be Gligor, szívesen látlak, a friss levegő egészségedre válik.

Isten áldja meg szomszéd — hangzik a harmadik házból; engedje meg, hogy leüljek erre a székre, megszűnjen jövök, elvagyok fáradva. Tessék, a fáradság még nem betegség. Hála isten egészséges vagyok. Sokáig éljek. Hát maga szomszéd mit csinál. Pipálok. Az nem sok, miért nem keres magának dolgot? Nem vagyok szász, hogy ha nincs dolgom, lerontam a házamat. Honnan tudja maga, hogy én szász vagyok? Onnan, hogy a magyart a földkerekségen egyedül a szász szolítja szomszédnak, a magyar pedig egyedül a szászt nevezi sógornak. Azért élünk hát mi szászok és magyarok olyan jó barátságban. Éppen mint a kutya és macska. Jól mondja szomszéd, nálam is a kutya és macska egy tából esznek s még sem marakodnak. Elhiszem sógor; küsse csak össze a kutyát és macskát, meglátja milyen az a kutya-macska barátság. Nem kell összekötni szomszéd. Én is úgy vélekedem sógor. Nincs megszorulva szomszéd? pénz vagy valami dolgában? szívesen segítek, ha szüksége van reá.

Nincs szükségem reá sógor. Ne is legyen soha — de mondja csak szomszéd, igaz hogy elakarja adni a kenderesbeli rétjét? Nem igaz sógor. Pedig lássa maga, azt a rétet nagyon mossa a víz, mind elhordja. Annak is folyni kell valahol: ha elhordja majd lerakja valahová. Rét nélkül marad szomszéd; nagy kára lesz; adok érte 1000 frtot, azzal jobb és nagyobb rétet vehet Nem adom sógor 2000 frtért sem. Adok 3000-et. Nem adom 4000-ért sem. Adok 4000-et. Nem adom; punctum.

Azt hallom szomszéd, hogy itt a maguk határában sok és jó kender terem. Jól hallotta sógor. Tudja mit szomszéd, adok azért a részért 5000 frtot s ha a kender áztatót berendeztem, a jövedelem 10%-ját minden évben. Nem adom, már többször megmondottam. Ez szép idő van szomszéd. Tűrhető sógor. Milyen vásár volt Nagyszebenben. Nagyon czudar vásár. Mit adott el szomszéd? Semmit sógor. Rossz időket élünk szomszéd. Bizony rosszát sógor. Ma csak az üzletek,

részvénytársaságok jövedelmeznek. Nem tudom, nem értek ahhoz. Adja nekem azt a rétet 6000 frtért, vegyen azzal kenderáztató részvényeket, majd megtudja. Nem veszek, irtózzék, én tartozom a zöld szászok pártjához. Hát ilyen csodabogarak is vannak? Vannak hát, semmit sem tud rólok. Nem is akarok. Kár mert azok a zöld szászok kormány ellenesek, nem szeretik a magyarokat. No én sem a szászokat, — akár zöldek, akár schwarzgelbek, akár pecsovicsok legyenek — azok mind egyformák, egyik 19, a másik egy híján 20. Ezért nem adja ezt a rétet nekem. Nem! hanem azért, mert nem eladó. Még mondok egyet szomszéd, adja nekem azt a rétet 10000 frtért, 12 ezerért sem adja? — Nem eladó! Így hát nem lesz váár. Eltalálta. Isten áldja meg szomszéd, gondolkozzék meg. Magát is sógor, nem gondolkozom. — „Verflechter dummer kért em kaen mét ém glás nést maehen“*) mummög a szász. Akkor lássalak, mikor a hátam közepét — vissza morog a gazda.

Az alszegeen Földi Mihály uram éppen a kapu közé ért ökreivel, midőn egy székely igy köszönti „szerencsés jó napot adjon Isten földi. Adjon Isten atyafi, ugyan honnan ismer ked engem. — Én bizon nem ismerem földi, sohasem is láttam, hírezt sem hallottam, de mi székelyek minden valamire való vármegyei becsületes magyar embert földinek szólítunk, ez a mi virtusunk. Ez nem is juttott eszembe, pedig jól tudom. Mondja csak atyafi, miféle jó járatban fáradt erre a mi vidékünkre? Ezeket a deszkákat szeretném elhelyezni valami rongyos pénzért, vagy jó-féle gabonáért. Messze van-e még ide a város? Korán el lehet oda érkezni, — hanem azért nem árt etetni, s egy keveset pihenni. Ha úgy mondja földi, el is hiszem, ha nem bánja ezeket a kabalákat (lovakat) beállítom ide az árnyékba, Állítsa-állítsa atyafi, maga pedig fáradjon be szegény házamba egy pohár borra s néhány szóra, úgy sietnem kell a mezőre, egy kevés vetni valóm lenne még. Én a jó szót meghallgatom, a szíveséget pedig vissza nem utasítom. — Nó, akkor menjünk hát.

Hej anyjuk! tégy arra az asztalra valami harapni való, s egy kanosó bort, ezt az atyafit jó szívvvel kell látni, ha már az Isten erre vezérelte, azok az ökrök várakozhatnak egy keveset, egy sem fordul fel a világ. — Persze, hogy nem fordul fel — felel az asszony, csak maguk ne forduljanak bánatjukban az asztal alá. Sohase hallgasson atyafi erre az asszonyra, egy kicsit nyeltes, a vén kurucz fogadott leányra, de azért derék asszony, nincs párja a faluban.

Üljön le atyafi, ne féljen, nem török le az a szék; úgy no, most koccintsunk, „éljen a magyar és a székely.“ Az Isten hallgassa meg földi. — Milyen kar atyafi, hogy ketek olyan messze laknak. Azt mi is sokszor mondjuk. Milyen jó lenne, ha ezek helyett a szászok és oláhok helyett ketek laktának itt. Éppen így gondolkoztunk mi is. Miért nem huzódnak erre felé, hiszem ott a havasok között olyan sokan vannak, hogy alig férnek. Nem lehet földi. Már miért ne

) Verflechter dummer kért em kaen mét ém glás nést maehen) mis ihm gor niss macham.

mennyire élethű, az öltözet, az izlés, a szundítás mind eredeti, s pihenő, erősen barna inas kézfjei, a mint ernyedetten elbocsátották a kőtest ujjai között. A butorok a főalak korához illő régimódi dolgok: a sifonér az asztal, tükör, a szék stb. — Valóban megérdemli azt a sok tetszésnyilatkozatot, a mit a közönség, apraja-nagyja, a kis lánykáktól az öreg nénikig, a laikustól a műtészig előtte elshajtoztak és hangoztattak.

A másik (103. sz.) az „Ájtatosság“ hatásában merő ellentéte. Öreg alak ez is, — de férfi. Elmerült, — de neki az ájtatosság nem az édes álom, hanem az öreg, fokes biblia. Amához a könnyedebb, női természethez jobban illik az derűs világítás és hangulat, ehhez az agg férfi arczképéhez a mélyen elmerült tanulmányozás. Egy, az élettől kipróbált, galambos, tisztos öreg fő, ez, a mint belemélyed már minden világi húságot megvető lélekkel a könyvek könyvének egyik fenséges szakaszába: Moyzes V-ik könyvébe. Lecsukott szemének fénye, melyekből egy sugár se látszik, oda vesszett a futó sorokba, oda oly mélyen, mintha maga körül kizárná az élő világot, s ketten volnának csupán: ő és a biblia, az élet csupán a sorok és lezárt szeme között láthatatlanul le s föl járó lélek titokteljességében tündöklő. Carrier azt kívánja az arczképfestőtől, hogy az egyén lelkébe és jellemébe is behatoljon, s annak összes és legjellemzőbb vonásait lehetőleg: az arczon és az egész-alkon kifejezze. Marselek így tett, a képre, atyja öreg alakja felé, mint alapra oda lehelte az eszmét: az ájtatosságot, igazán fogalommal emelve: a pusztá arcz ki-

fejezését, a hogy a művészet kívánta. Azonkívül az egész festmény finoman kidolgozott, még a szakáll tüskéitől kivert áll, a lágyan simuló ezüstös haj, a homlok és arcz beszédes reddivel — mind mind fokozzák a hatást. Nyugodt, zavartalan mélységével úgy hat ránk az egész alak, mint egy rég elmúlt világ néma mesélője, a ki tul van már mindazon, mi az ember lelkét és húságát érdekelheti — az egy biblián kívül, mely ott ül előtte, mint utolsó darab e földi életből, a melynek igazságain nem lehet tulteni magát, mint a végső nagy ut építgetője innen — oda tulra...

Ime az ifjú lelkületével és munkássággal. Szép tehetséggel indult utnak — világos, a pálya széles, csak forgassa tovább esestet, ideálja a magyar művészek ragyogó sorában akadhat akárhány, előtte egy Munkácsy, Litztenmayer, Wagner, Benczur, Vastagh, Margitay stb., csak szülővárosa se felelkezzék meg gyermekéről, — mert hiába a legjobb akarat és legszebb tehetség, ha a szellem az anyagiaktól lebélyőzve a földön maradni kénytelen, mintha szárnya se volna. Pedig nincs kinosabb, mint a kinek eszményei vannak, csendriasztó, emelő eszményei, de vagy a gyöngye teste, vagy az anyagiak lelenczöljék Prometheusként, hogy ne mozdulhasson. Ez is tragikum! mely kinos tusaiban szétmarcangolhatja a művész szívet. Aztán késő! Fiatal festőnket ettől az Isten mentse, a m a r a — Munkácsyék után — segítse mielőbb.

Dr. PAP KÁROLY.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Második kötet.

X

Olyan mint egy regény.

(Polytatás.)

(88.)

Adrián nem válaszolt. A szeder indákkal befutott sövényre nézett, a dus levelek között levő virágokra és gyümölcsökre. S a fák lombjai felett a kék ég ragyogott. — A frissen felszántott mezőről a kővér föld hűvös illata szálalt feléjük. Minden szép volt a délután csendjében, fényben és melegségben gazdag aranyos délután volt; de az Adrián keblében a reménynek egy sugara sem volt.

Az Apátászat minden egy volt rendezve mint régen. A lady Belfield szobái a nyugalom és kényelem révpártjai voltak, tele virágokkal és illattal és teménytelen szép tárgyakkal; minden a maga helyén volt, nem volt zavar, sem a disztések vagy butorok túltömöttsége által, teljes öszhangzás volt az egészben. Ha a külsőségek boldogságot adhatnának lady Belfieldnek és Adriánnak, mindeztük meg volt a boldogságra.

Laby Belfield ebéd után a könyvtárban ült a fiával és kérte, hogy játsszon neki. — Adrián ma este inkább az orgonát választotta, mint a zongorát, s a Mozart miséiből játszott néhány számot.

Azok a megható ünnepélyes hangok mind a kettőjükre csendesítő hatással voltak, úgy érezték mint ha a saját bajuk köréből felemelte volna őket.

Adrián még mindig játszott, midőn lady Belfield egy másik hangra, mely kiüvöltől jött, az avenesebből közeledő kocsiörgés zarájára felrettent.

— Ez Valentin — mondá.

Adrián felállott az orgona mellől s az ajtófelé ment.

— Anyám, ne vegye azt olyan bizonyosra. Lehet, hogy Deverill ezredes vagy valaki jött ő tőle.

Együtt mentek ki a csarnokba. És a csengettyű éppen akkor szólt meg, midőn Adrián az ajtót kinyitotta. A kocsi az állomásról való bérkocsi volt és az, a kit hozott Valentin volt.

Megcsókolta az anyját, kezét szorított Adriánnal és oly fesztelenül tette azt, mint ha minden a legjobb rendben volna vele.

— Itt vagyok végre, — mondá — és nagyon ki vagyok fáradva.

— Valentin, honnét jöttél? — kérde az anyja, aggályosan nézve reá a lámpafényben.

Valentin mosolygott reá, bizonyosan nem tudott semmit arról a bajról, a mi őt érte; de azért mégis volt változás benne, — gondolta az anyja — egy olyan változás, a mit nem tudott meghatározni. A körvonalba minden vonása megkeményvede és élesedve látszott lenni. Talán soványabb lett, s az utazástól és valamiféle izgatottságtól ki volt merülve.

— Párisból jöttem. A yorki nyár után átmentem oda. Dühös kedély-állapotban voltam és éreztem, hogy az idegeim semmi sem tudja annyira lecsendesíteni, mint egy heti nyugalommal a csatorna másik oldalán.

— Tehát Yorkban rosszul mentek a dolgaid? — kérde az anyja.

— Átkozott rosszul. Az a ló, a melyre tettem, nem nyert. Hol van a feleségem?

Az anyja a vállára tette a kezét s a könnyek által megtört hangon válaszolá —

— Valentin, jöjj a szobámba; valami nagyon szomorú dolgot fogok veled közölni. — Ne eressze hosszú lére, olyan röviden mondja el, a hogy csak tudja, — válaszolá Valentin. Talán gyanítani is tudom, hogy mi az. Azt hiszem, hogy megszökött tőlem.

— Igen Valentin: ő elhagyott téged. Honnét gyanítottad?

— Oh, csak azért, mert az ilyenféle dolog divatos — és ő szeretett a divatban lenni. Anyám, az Istenre kérem, ne nézzem úgy reám. A mit el kell viselnem, legjobban saját magam tudom elviselni. Az én termet senki sem tudja megkönynyebbiteni számomra, Jöjjen édes, álljunk egygyeségre.

Soha se beszéljen nekem Helénről, és én viszont soha sem fogom gyötörni a panaszaival. Ha anyám — és Adrián — kívánják, hogy velük legyenek, akkor ide jöjvök, és úgy jöjvök és megyek mint nőtelen koromban tevém, és az utóbbi három évet kitöltöm az életemből.

Elfelejttem, hogy valaha egyébb voltam mint a mi a Deverill ezredes Morcomba jövetele előtt szoktam volt lenni.

— Önként értekdik édes fiam, hogy a velünk való lakásodat kívánjuk. Ez a természetes otthonod, és itt mindig szívesen vagy látva.

— Anyám köszönöm jószágát. A butoraimat el fogom adni, és a Kensingtoni lakásomból igyekezem minél előbb megszabadulni.

Valentin oly hűvösen vette a dolgot, és azt a tárgyat oly röviden vetette félre, hogy az anyja csudálkozott azon a könnyűségen, melylyel a rossz hirt tudtára adták, és midőn a két fiával a könyvtárba visszament, úgy érezte magát, mintha bánatának a terhe megkönynyebbitült volna.

lehetne? Nem terem fenyőfa, nincsen borviz forrás. Ültetnénk fenyőfát, innánk szőlőbort. Akkor nem teremne buza, kiszáradna a szőlő-tőke. Biz ez nagy szerencsétlenség atyafi, hanem azért igyunk, hogy felejtsük el.

(Folyt. köv.)

A rekiczeli vizesés érdekében.

Kolozsmegye szép vidékeinek hozzáférhetővé tételéért a megye közönsége és a Kárpát-osztály sem tett még semmit. Azon remek természeti szépségek melyek Bánffy-Hunyad s Kalotaszeg érintésével a Székelykő völgyben s Rekiczelnél kezdődnek, oly fáradással tekinthetők meg, hogy csak jó tudójú s sziklamászó turisták szerencsések azokban gyönyörködhetni. — Azon. impozáns vizesés, mely Rekiczel falutól nem messze zugja be a Vlegyásza körüli rengetegeket, valóságos négykézláb járással közelíthető meg, s némely helyen oly meredek sziklaoldalak felett kell a turistának személyesen kapaszkodni, hogy egész életében mint bravour-stikliről beszél nagy vállaltáról.

A Kárpát-Egylet kolozsmegyei osztálya talán felcsúszott álmaiból, mert bármily hasznos dolgok legyenek az írott cikkek s sajnos defizitál járó „Kalanaz“-ok, a tulajdonképi turistái czélok első sorban az utak legyenek, s intézkedések az egyes vidékek föltárasára.

Ha a bővizű s 40 méteres magasságból eső rekiczeli vizeséshez ut készíthetne, a kolozsmegyei közönség, a hazai s külföldi utasoknak oly kiránduló helyet teremtene, melynek festői szépségével, egészséges fekvésével s gyantikus környékével egy kárpáti hely se vetekedhetik.

Esetleg épen kolozsvári festő. Melka Vincze a rekiczeli vizesésről csinos szénrajzot készített s én siettem azt magam részére lefoglalni, s hogy a járó-kelő közönségünket figyelmeztessem a majálisunk szép czéljára, a képet Csernyánszky kárpitosnál (sétaterüzte) kiállítottam.

Lehetetlennek tartom, hogy Kolozsvár uri közönsége Kárpát-osztályunkat cserben hagyja, bár elég baj, hogy ily pompás vidék föltárasának költségeit egy majális bizonytalan jövedelmétől tesszük függővé. — Sikertől-e a Kárpát-majális után nyereségre számítanunk azt meglátjuk; de hogy a kedves Kolozsmegyének istentől remekelt vidékét megnyitjuk a nagy világnak, az nem is a majálisban beírt díjat fizető s tánczoló közönségtől, hanem a mulatságban részt nem vehető s ott-hon maradt jóakaróinktól is függ.

Ügyünk pártolását ajánlom lelkes közönségünknek!

Hangay Oktáv.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 30.

— **Lőnhárt Ferencz** erdélyi róm. kath. püspök egyházmegyéjében bérnakörutját pünkösdkor kezdi meg, a mikor Gyulafehérvárt fogja kiosztani a bérálás szentségét. Kolozsvárt valószínűleg augusztus havában fogja végezni a bérálást.

— **Képkiallítás.** Midőn hírt adtunk arról hogy a Nemzeti Szalon képkiallítást fog rendezni Kolozsvártt, egyszersmind kifejeztük

Kétségtelen, hogy legbölcsebb volt fedelni próbáink; a végzetes név említését betiltani, s ha lehetséges megengedni, hogy az élet a régi kerékgyűrásba zökkenjek vissza.

Valentinnak meg lesznek a régi foglalatlanságai, mulatságai, lovai, kutyái, puskái a vidéki verseny meetingjei, és a régi tanuló társaság koronként ünnepnapjai Londonban. Még e nagy bánat után sem szükséges, hogy élete üres és czeftalan legyen.

Lady Belfield nem gondolt a feleség hitlenségének a törvényes következményeire; a házasság kötelékeitől való felmentés lehetőségeire, a megbántott férj részére. Az ő gyűnked természeté a körülményeket csak asszonyias szempontból vette; és ő előtte egy ilyen bánat elég volt az egész élet elsötétítésére.

A fiatalabbik fiának tehát egy új igénye volt az ő szeretetére.

Midőn azon este éjszakára elváltak átadta neki a Helén bevégzetlen levelét, szó nélkül adta át, és a következő napon Valentin hallgatott róla.

Ő sohasem lépett be azokba a szobákba, melyeket a feleségével foglalt el, de a billiárd szoba felett levő régi lakásába ment — azokba a szobákba, melyek mióta a gyermekszobából kikerült az övéi voltak, egy háló és egy öltöző szoba, melyeknek az ablakai az istálló udvarára nyíltak, honnét láthatta midőn reggelenként a lovakat megmosták, vagy jártatni vitték, és honnét a lovaszoknak rendeleteket adhatott ki. Ezek a szobák távol voltak attól a szürnytől, hol a könyvtár volt, más ktlseje volt, és egy más építészeti korszakhoz tartozott.

Egy két alatt Valentin a régi életébe élte bele magát: és minden reggel vadászni ment.

(Folytatás köv.)

abbeli reményünket is, hogy a kolozsvári közönség nemcsak tömegesen fogja látogatni a a kiállítást, hanem anyagi tehetségéhez képest képeket is fog vásárolni: Feltevésünkben ugy látszik családonl fogunk, mert a kiállítást nem látogatja ugy a közönség, a mint az megérdemli. Másfelől képet is oly kevesen vásároltak hogy jövőre bizonyára elmegy a kedvők a művészeknek Kolozsvártt képkiallítást rendezni.

— **A kolozsvári szintársulat** mely még M.Vásárhelyt vendégszerepel a publikum. meglehetősen közönye mellett a jövő hó 6-án Brassóba szándékszik menni. Nem hisszük, hogy Ditrói e mindenesetre méltó vállalkozásának meglesz a sikere, mert Brassóban a nemzetiségi ellentétek sokkal élesebbek, sem-hogy egy magyar szintársulat képes volna azokat elenyésztetni. Bár családnának.

— **Az E. K. E.** majálisának sikeréhez igen szép reményekkel kecsegtet a mindinkább derülő idő. A rendezőség ma már nagyban fáradozik, hogy a sok kívánni valót mutató lövöldét kedves fenyő ligetté varázsolja. Az érdeklődés is fokozódik a mulatság iránt város szerte és így kilátása lehet az igazán pártolása érdemes buzgó egyesületnek, hogy majálisa az eddigi kedves estélyeihez hasonlóan erkölcsileg és anyagilag is meg fog felelni a várakozásának. Dillmann altábornagy már tegnap kiváltotta jegyét a titkári irodában 10 fnt felülfizetéssel. Gyegek előre válthatók még Suszter Emil. Kovács P. és fiai, Csernyánszky R. főtéri és Taufer utóda Belközép-utczai utcáztében.

— **Czirkuszban** tegnap balettet mutattak be. A ballerínák elég ügyesen táncoltak és a szép számu közönség meg is tapsolta őket. A balett még néhány estén keresztül fog a czirkuszban vendégszerezelpni.

— **A tanárjelöltek majálisa**, mely tegnap és ma folyt le a lövöldében, az idén eddigelé tartott majálisok között bizonyára a legsikerültebb volt. A táncmulatságok sikere két dologtól függ: először, hogy minél számosabban jelenjenek meg rajta, mi főkép az anyagi sikert biztosítja; másodsor, hogy a megjelentek jól érezzék magukat, jól mullessanak. Ez utóbbi adja meg a mulatság erkölcsi sikerét. A mi az első, a megjelentek számát illeti, e tekintetben a tanárjelöltek idei majálisával csak a szokásos tavaszi diákmulatságok állják ki a versenyt, de a többi rendes majálisoknak megközelítőleg sem volt olyan szép nagy közönsége, mint a tanárjelöltekének; ugy, hogy ez a mulatság a tanárjelöltek segélyegyletének is szépen jövedelmezett, melynek alapötkeje javára a majális rendeztetett. Kedvezett a sikernek az idő is, mi az idén eddigelé majd mindig megvonta kegyét a majálisok rendezőitől, a mely azonban a tanárjelöltek iránt az idén nagyon jóindulattal viseltetett: hideg esőzészől kibontakozott tiszta csillagos estnél kezdődött meg a mulatság s pompás derűs nyári nap fülkeltével ért véget.

A mi pedig az erkölcsi sikert, az általános jókedvet, vig hangulatot illeti, ebben épen páratlan volt a tanárjelöltek idei majálisa. Mindig van valami megkapó és elragadó abban, ha egyébként nagyon komoly embereket feszten jó kedvben, kifejezhetetlen vig hangulatban látunk. A komoly munkához szokott, szerény és serény filozopterek tegnapi leirhatatlan nagy vig voltában is volt valami melegség. Ez a leirhatatlan jókedv, mely egész reggeli négy óráig tánczba sorakoztatta a fiatalságot, átragadt mindenkire A mamák, kik reggelfelé rendszerint a hazaindulásra szokták unszolni leányaikat, tegnap kivetkőzve ezen szerepükből, akkor, mikor már a nap szinte besütött a terem ablakain, maguk mondogatták a fiataloknak: még lehet egy tourt, és még egy tourt. S mikor a társaság egy része csakugyan elindult hazafelé s a czigány rázendített a Rákóczi-indulóra, sokan még ekkor sem indultak, hanem taktusban forogtak körül a színterem padozatán. Aztán a fiatalság együttes csoportban indult hazafelé, élvezve a nap gyönyört látványát.

A városban sem oszlott szét, ki balra, ki jobbra, a társaság, hanem a távolabb lakó leányok is szívesen elfáradtak közelebb lakó barátneik lakásáig, hol az ifju társaság egy kis szorenád félével, valami dal eléneklésével vett bucsut a hazakerkezőktől: És még igen sok szép jelenetet lehetne leírni ebből a mulatságból, melyek mint azt bizonyíthatják, hogy a tanárjelöltek majálisa a legjobb hangulatban folyt le.

A jelenlevő szép nemről, mivel a névsor összeállítóját is elragadta a jókedv s beleunt a nevek jegyzékébe, csak a következő igen-igen hiányos névsort sikerült összeállítanunk:

Asszonyok; Meltzl Hugóné, Óvári Kelemenné, Apáthy Istvánné, Vერსნé, Bodor Antalné, Parádi Kálmánné, Büchelrné, Kádár Jánosné, Pozsgai Sándorné, Demjén Ágostonné, Ferenczy Ignáczné, Ács Sándorné. Rödiger Gézáné stb. stb.

Leányok: Meltzl Ilza, Óváry Ilus,

Veress nővérek, Széless nővérek, Sebesi Ilus, Ferenczi Katinka, Ferenczi Erzi, Demjén Lujza és Annuska, Perszina Rema, Rödiger Kamila, Horváth Valeria, Baróthy Gizella, Hadházy Janka, Bodor Ilka, Gyarmathy-nővérek, Baló Rózsika, Ács Erzsike, Pozsgay Mariska, Lázár Erzsike, Piger Ilonka, Deme-ter Póli, Némethi Lenke, Duhonyi Mécziké, Parádi Gizella, Lászlófi Mariska, Büchler Ella, Papp Klemma, Bányai Piroska, Fazekas Etelke, Koleszár Klotild stb. stb.

— **Főigazgatói látogatás.** Kuncz Elek a kolozsvári tankertlet főigazgatója a csiksomlyói főgimnázium megvisszálására, továbbá az érettségí vizsgálatok megtartására f. hó 27-én Csik-Somlyóra érkezett. A mint értesülünk egy teljes hétig fog Csiksomlyón időzni a főigazgató.

— **A ki a főispánnak nem köszön.** Kinos ügy-képezi városszerzte közbeszéd tárgyát Miskolczon. Miklós Gyula főispán az utczán találkozott Fesze István nyug. tiszti-ügyész-szel, a ki neki nem köszönt. Odament hozzá és kérdezte:

— Nem ismer engem?

— Ismerem Meltősságotad, de nem tartozom olyan embernek köszönni, a ki köszöntésemet már kétszer nem fogadta.

— No, ha nem köszön, hát legközelebb nyakon ütöm! Felelt a főispán.

Fesze Lévay József alispánhoz fordult tanácsért, ott újra találkozott a főispánnal, a ki sértő szavait ismételte.

Az ügyet az ellenzék értekezlete magáévá tette és Fesze számára a miniszteriumtól kérnek elégtételt.

— **Házfelszentelési ünnepély.** Sztójkáról kedélyes ünnepélyről adnak hírt lapunknak: Hallosy sztojcai fürdő-igazgató ujonnan épített házának fölszenteléséről, mely f. hó 23-kán történt meg. Az igazgatótól adott lakomán a környék számos előkelősége megjelent, kiket a háziasszonynak és a házikisasszonynak kedvesége, mindenre kiterjedő figyelem egészen elragadtott. Az ünnepélyen több szellemes toasztot mondtak, melyekre az új ház tulajdonosa ékes-szólóan válaszolt. A megjelentek vacsora után a háziasszony kitűnő zongora játéka mellett tánczra kerekedtek, mi a reggeli órákig tartott.

— **A király csapatszelmén.** Bécsből írják: A király kedden reggel Károly Lajos főherczeg, Schönfeld tábornasernagy, a hadsereg főfelügyelője és Beck vezérkari főnök kíséretében megsejmléte a Pino dandárok által vezetett 1. és 4. herczegovinai ezredeket. A szemlével nagyon meg volt elégedve. A 3. számu gyalogezrednek június 5-ére kitűzött megtekintését az uralkodónak Grácza való útazása miatt június 15-ére halasztották.

— **Az államjegyek beváltása.** A lefolyt héten ismét nagy mennyiségű aranyat helyezet el a két kormány a osztrák-magyar banknál, nevezetelen a 50 forintos államjegyek beváltására 64 millió forint aranyat depotáltak és az ellenértéket bankjegyekben vették fel. Ezenkívül 600.000 forint aranyat ezüst kurránsok ellenében depotáltak. Ebből aznóban egyelőre csak 370.000 forintot vettek fel, míg a többit a banknál hagyták. Edfig összesen 82.6 millió forintot helyeztek el a két kormány banknál. Evvel az összeggel. és az álstmpénztárak ezüst készleteivel beváltották, majdnem az összes egyforintos. továbbá 47½ millió forintnyi 5 és 50 forintos államjegyeket. A mult évben hozott törvény, 200 millió forintnyi államjegy beváltásáról intézkedik. Eddig 102 millió forintnyi államjegyet váltottak be ezüstpénz és bankjegyek ellenében.

— **Husz millió forint vagyon.** Most került ki sajtó alól Debreczen város házi pénztárának, továbbá a házi és alapítványi pénztárában kezelt 38 különféle alapítványnak 1844. évi zárszámadása. E szerint Debreczen város összes vagyon 20.115.362 fnt 55 kr, melyből 18.461,822 forint jövedelmező vagyon, nevezetesen tíz és egy negyed millió földbirtokban két és egy harmad millió értékben, 2.130.000 forint javadalmakban, három és fél millő cselekvő tőkében, 314,000 forint anyagokban, természetényekben fekszik. Az adósság 3.917,094 fnt 85 kr levonásával is a tiszta, cselekvő vagyon meghaladja a 16 millió forintot.

— **A visszautasított rendjel.** Érdekes világot vet Pasteur önrzetes hazafiaságára a Figaro következő értesülése: A német császár a kieli ünnepekéek alkalmából megbizta a berlini tudományos akademiát, hogy a porosz érdemrenddel való kitüntetésre egyes külföldi tudósokat hozzon javaslatba. Pasteur, a ki a kismelvek közé tartozott, röviden azt válaszolta, hogy mint tudós megtisztelve érzi magát, azonban az 1870-diki háborút nem felejtette el és sohasen fog rendjel elfogadni.

— **Verekedő papok a szent sir-nál.** Konstantinápolyból írják: A jeruzsálemi szent sir temploma, ide érkezett jelentések szerint — a nagyszombati szertartások alkalmával ismét botrányos jelenetek színelhye volt. Ez alkalommal ugyanis görögök és örmények közt véres verekedés támadt, mely mindkét részre jelentékeny sérülésekkel járt.

A két felekezet hívei, papok és nem papok egyaránt, valóságos vad dühvel rohanták meg egymást. A czelebráló örmény papot földre teperték, a görög patriarkát pedig, a kinek tiaráját letépték a fejéről, egy örmény pap nyakon ragadta s arczul ütötte. Az elkeseredett harcz csak akkor végződött, mikor több katonák léptek közbe, szuronysegezve választották el egymástól a verekedőket. Nehány papot, a kik sehogy sem akartak engedni, a katonák nyakon ragadták, s a tömeg feje felett egyszerűen kidobták őket. Csak mikor ily módon végre a nyugalom helyreállt, a duló harcz után megbékülve haladt egymásután a celebráló pap és a patriárka a szent sir felé. De a békét még a szent sirnak sem sikerült egészen helyreállítani, mert mindegyik fél a másikra igyekezett tolni a botrány kezdeményezésének bünetét. Az örmény patriárka a görögök magartatása ellen emelt panaszt a portánál, de még nagyon kétséges vajon a hatóságok bele fognak-e avatkozni az ügybe. Legczélszerűbb volna mindenesetre a szsrtartások eltiltása, melyek a két felekezet ottani papsága körében ugys nélkülöznek minden mélyebb valóságos alapot.

— **Milán király uj pályája.** Furcsa dolgok történnek a nap alatt. Milán volt szerb király újságíró, tehát kollégánk lesz, irja a Triesztben megjelenő Pensiero Slavo című lap. Közli egyuttal Milán királynak egy levelét, melyben az exkirály párisi levelezőnek ajánlkozik a laphoz. Havonta négy párisi levelet ír, 250 frankért egyet-egyet, hogy helyzetén javíthasson, mert a szkupstina által megszavazott nyomorult 1000 frank napijáraadékból nem tud megélni. Milán exkirály ugyanilyen feltételekkel a Svjet és a Moskovskija Vjedomosti című lapokkal már meg is állapodott. Milán tehát mint újságíró, 36 ezer frankot keres majd évenként mellékesen, mert a trieszti újság komolyan írja, hogy az exkirály ajánlatát elfogadta. Kíváncsiak vagyunk, beválík-e az ur újságíróának, a ki nem vált királynak.

— **Éhínség Montenegróban.** Bilekből, Herczegovinából eredő hírek szerint a montenegrói határkerületekben éhínség tört ki. A montenegrói határkapitány segítségért a szerajevoi kormányhoz fordult a mely elrendelte, hogy haladéktalanul élelmi szereket osszannak szét, s hogy a a határon a szabad közlekedést nyissák meg. Adamovich kertületi főnök és Muharem Hadsic polgármester pár nap előtt megkezte az élelmiszerek kiosztását. Egy öreg ember köszönetet mondott s szavait ezzel a felkiáltással vezegte Zsviociar Franjo Josip! A cettinjei kormány hír szerint azok ellen, akik a királyt éltették, vizsgálatot indított és azért több családt Bilke és környékére menekült, ahol segítséget kaptak.

— **Az örült rémtette.** Szegedről írják: Benisch Lajos 45 éves szegedi tekintélyes kereskedő ma hajnalban még álmában levő feleségét, a kivel hosszú idő óta jó egyet-éretésben élt, revolverrel halántékon lötte, s azután önmagát ölte meg. Mindketten azonnal meghaltak. Benisch négy hosszú levelet hagyott hátra, a melyeknek zavaros tartalma kétségtelelné teszi, hogy szörnyű tettet, a melyre kedvező vagyoni helyzete nem ösztönözhetle, elmezavarban követte el. Egyik rokonának hagyott levelében maga említést tesz zavaros lelki állapotáról. Négy kiskoru gyermekük maradt, az egyik mos teszi az érettségit. Benischnek főleg külföld. czégekkel volt nagy összeköttetése.

— **Nikolies Sándor halála.** A magyar zenészvilágot mint tegnap már táviratilag jeleztük, súlyos vesztetég érte. Nikolies Sándor, a magyar zeneiskola elnöke és igazgatója tegnap este hosszasszenvedés után 61 éves korában Csengery-utcz 68. sz. a. lakásán meghalt. Nikolies, a ki egyike volt az opera zenekarának első fuvalása s 1887-ben ment nyugdíjba. A zeneakadémiát Erkel Ferenczcel ő alapította s tíz évig működött, mint annak tanára. 1888-ban átvette a magyar zeneiskola vezetését. Hosszabb ideig volt a filharmoniai társaság alelnöke. Körülbelül 4 év előtt vízbetagséget kapott, majd czukorbetegségbe esett. Azóta folyton gyöngédkedett s utóljára szívbaia ölte meg. Halálát özvegyén kívül nagyszámu rokonság gyászolja.

— **Leszakadt lebegő hid.** Bécsben a Währing-kerületben, hettfőn délután nagy szerencsétlenség történt. Az Edelhofer-utcz 9-ik számu házat renoválják és az ötven esztendő Smekykal József a huszon-négy esztendő Rothbauer Ferencz mázolók egy lebegő hidon dolgoztak a harmadik emeleten. Egyszer csak a hidat tartó egyik oszlop elvált a tetőtől s a hid lefordult. A három munkás lezuhant. Smeysel szörnyet halt, Zeilinger súlyosan megsérült. Rothbauer nagyon jól járt, mert teljesen sértetlen maradt. Egy nápszámosnő, a ki tanuja volt a szerencsétlenségnek, ajánlt eseti össze. Zeilinger holtan szállították be a mentők a kórházba.

— **Jó családból** való szerény hajadon nő, saját házzal rendelkezik, **Komoly szándékú**, egy állmi hivatalnok ösmeretségét ohajtáná, levelet e lap Kiadó hivatalába kér, F. G. czimen.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Bánffy Bécsben.

Budapest, május 30.

Bánffy báró ma újra Bécsbe uta-

zik, hogy a királynak a delegációk tárgyalásáról jelentést tegyen.

A néppárt szervezkedése.

Budapest, május 30.

A néppárt végrehajtó bizottsága az ország összes lelkeseihez kérdőíveket küldött, feleletet kérve, hogy az illető kerületekben mily kilátások közt mehetne bele a néppárt a választási küzdelembe?

Az egyházpolitika ellen.

Budapest, május 30.

A nagyszebeni gör. kel. kongresszus elhatározta, hogy a polgári házasság életbe-lépte után is minden törvényes eszközzel küzdeni fog az egyházpolitikai törvények ellen és csak az egyház előtt kötött házasságokat ismeri el érvényeseknek.

Polgármester-választás Bécsben.

Bécs, május 30.

Bécsben tegnap d. u. polgármester-választás volt.

A városház előtt 6000 ember tolongott s a karzatok zsufolva voltak.

A választáson Lueger alpolgármester elnökölt.

A liberálisok üres lapokkal szavaztak. Az első és második szavazásnál Lueger 67 és 68 szavazatot kapott.

A harmadik szavazásnál pedig 70 szavazat esett rá, mi abszolút többség, s így Lueger a harmadik szavazásnál megválasztatott.

Azonban Lueger kijelentette, hogy nem fogadja el a polgármesterséget.

Erre uj szavazást rendltek. A negyedik szavazás ismét eredménytelen maradt s a választást péntekre halasztották.

A választáson zajos jelenetek is voltak. Az utcán álló tömeg folyton kiabált: Eljen Lueger le a zsidókkal!

Mikor meghallotta a tömeg, hogy Lueger lemondott, ismét a zsidókat szidalmazta; a távozó liberális közég-tanácsosokat megtámadták, üttötték és rugdalták.

Egy zsidó újságírótv véresre vertek.

A király haragja.

Budapest, május 30.

A király a bécsi botrányok miatt Windisgrätz osztrák miniszterelnöktől külön kihalgatáson fogadta s kifejezte megbotránkozását a történetek felet.

A bécsi liberálisok.

Bécs, május 30.

Lueger ma referált a helytartónak és belügyminiszternek.

E referáda szerint a liberálisok egy része hajlandó az antiszemitákkal kompromisszumot kötni.

Zarándy sajtópöre.

Budapest, május 30.

Zarándyt, kit az esküdtszék nemrégén királlysértésért elítélt, a megüjított sajtóperben ma **felmenették**, és a költségekben a kincstárt elmarasztalták.

4.000.000 fnt újabb teher.

Budapest, máj, 30.

A „Neue Frei Presse“ című bécsi újság szerint a hadügyminiszter a delegációban **4.000.000 fnt** tulkiadásra kér jóváhagyást.

Rizalom Brankovicsnak.

Budapest, május 30.

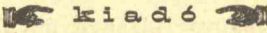
Karloviczáról jelentik, hogy a szerb egyház kongresszusi állandó választmánya Brankovits pátriárkának Gruics vádjaival szemben bizalmat szavazott.

Az alaptalan vádatok indignációval visszautasította a kormányhoz.

Felelős szerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Nyílttér.

Egy szép kávéház-helyiség

 Kiadó

Belhid-utcz 27. szám alatt,
(a Kerekes-féle házban.)

H I R D E T É S E K.

Sz. 4991—1895.

Kis-Küküllővármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán üresedésbe jött radnóthi járási orvosi állomás betöltése céljából kibocsátott pályázati hirdetmény a várakozásnak megfelelő eredményre nem vezetvén, főispán ur ő méltóságának folyó hó 6-án kelt 321. számú újabb intézkedése következtében a kérdéses állásra, mely 500 frt törzsfizetéssel és 200 frt utazási átalánnyal van javadalmazva, ezennel újabb pályázatot hirdetek.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kéréseiket az 1883. évi I. t.-czikkben előírt képesítési okmányaikkal; ugyancsak az 1893. évi szeptember hó 30-án 80099. sz. alatt kelt belügyminiszteri rendelet által megszabott tisztviselői vizsga letételét igazoló bizonyítvánnyal felszerelve, legkésőbb folyó évi Junius hó 18-ik napjáig bezárólag illetékes helyre való fölterjesztés végett hozzám nyújtsák be.

Dicső-Szt.-Márton, 1895. május hó 24-én.

H. Gál Domokos,
alispán.

375. (2—2)

Bérbe adó

Székely-Udvarhely mellett

körülbelül

400 hold jó minőségű birtok,

összes gazdasági épületek és felszereléssel, másfél millió forgalmu fedélcserép- és téglagyárral, nagy forgalmu savanyuvíz forrásokkal, 4 kerekű lisztelő malommal és cseretörővel, több kisebb nagyobb bérházzal.

Értekezhetni Ugron Ákos országos képviselővel, Budapesten, Pauler-utca 12. szám.
350. (7—30)

Nő s i s p á n

kerestetik,

ki gazdasági tanfolyamot végzett és több évi gyakorlattal bír,
most, vagy szeptember 1-én.

Ajánlatok a lap kiadóhivatalába.

378. (1—2)

Borraktár belmonostor-utca 7. sz. alatt.

Ajánlja a közeledő ünnepek alkalmából

valódi

valódi erdélyi fehér és piros asztali,
valamint

CSEMEGE- ÉS FAJ-BORAIT

mérsékelt áron.

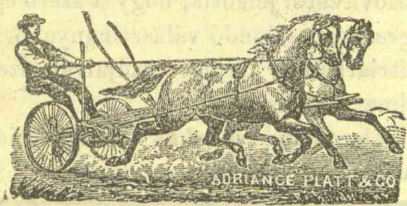
10 literrendeléseknél a házhoz szállítatik.
379. (1—2)

Borraktár belmonostor-utca 7. sz. alatt.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

172. (29—50)

Adriance, Platt & Co.

new-yorki gépgyáros

„kizárólagos képviselőseje“

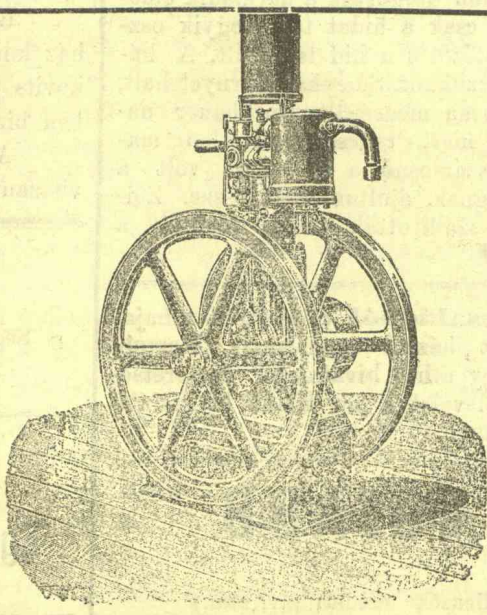
Fűkaszaló,

Marokrakó, arató

és Kéveköto arató

gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Bónai
Csonka

szabadalmazott

1, 2 és 4 lóerejű

gazdasági

Petroleum

Mótorok

képviselőseje.

Mindenemű kipróbált szolid
kivitelű gazdasági gép jutá-
nyos beszerzése.

Nyári időnyre ajánlunk kitűnő
minőségű és jutányos áru:

gépolajokat,

kocsi-kenőcsöket,

petroleumot,

zsákokat, ponyvákat, kősenet,

vasneműeket, továbbá

Megbízható Műtrágyákat.

Nagy-Enyeden, a vasúti állomás mellett, Szentkirály-
utca 99. házszám alatt
egy ujonnan épített s 8 évig még adómentes

vendéglő,

mely áll: 3 vendégszoba, 1 alsó osztályú vendéglő, 1 nagy
nagy ebédlő, 1 lakóház, 1 konyha, kamara, kő-istálló, jég-
verem és diszkertből, tekepályával együtt

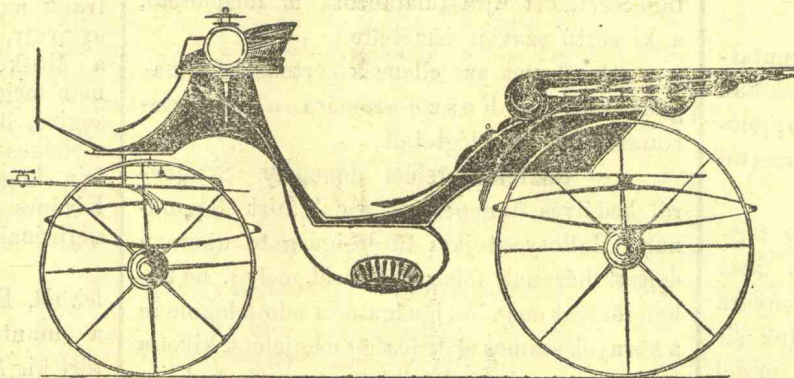
örök áron eladó.

Értekezhetni Nagy-Enyeden a tulajdonossal, az
üzlethelyiséggel kapcsolatos lakásán. 359. (4—4)

Udvari András

kocsi készítő.

Kolozsvárt, Hidfő-utca „Zöldfa“-vendéglő mellett.

Bátorkodom fölhiyni a nagyérdemű közönség becses figyelmét
üzletemre, hol készítek mindennemű ruganyos fényűzésű kocsikat;
elvéallak nyerges (szatler) és fényező munkákat a legjutányosabb
ár mellett.

Megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.

Raktáromon mindig nagy készletet tartok megtekintés végett
s a nagyérdemű közönség rendelkezésére állok.

Nagybecsű pártfogását kérve

tisztelttel

377. (1—10)

Udvari András,
kocsi készítő.

A Pünkösdi ünnepekre!

A legnemesebb

Erdélyi természetes

HEGYI BOROK

és erdélyi champagner,

KÜKÜLLŐMENTI PEZSGŐ-BOROK,

a melyek valódiságáról kezeséget vállalok, eredeti töl-
tésben és raktári árakban kaphatók:

SEGESVÁRY ÉS TÁRSAI ezelőtt id. Mis-
selbacher J. B.

kereskedésében Kolozsvárt.

„SZÁSZVESSZŐSI“

kitűnő asztali bor, literes palackz üveggel együtt 65 kr.

Nagyobb megrendelések borokra palackokban, vagy hordókban,
külön en gros árjegyzék szerint, a segesvári vasúti állomásról
küldetnek meg. (Magy. áll. vasut, keleti vonal.)

Nagy raktár: szilvoriumból, seprőpálinkából és cognachból.

TEUTSCH B. JÓZSEF

borkiviteli üzlete Segesvárt, (Erdély.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

292. (5—7)

Előny a légszesz bevezethetésére.

Ismételten köztudomásra hozzuk, hogy azon magán-
vezetéknek, melyek kivitele műhelyünkre bízatik, az utcai
csöveknek a Légszesz-óráig való vezetésének, ugyancsak az
utóbbival való összekötés és annak felállításának költsé-
gei — további intézkedésig — nem a fogyasztók,
hanem a légszeszgyár által viseltetnek.

Ez esetben föltételezzük, hogy a kérdésben forgó há-
zak utcai homlokzattal bírnak; valamint, hogy a légszesz-
óra az utcáfelőli fal mellett felállítható, különben a fenti
kedvezményt meg nem adhatjuk.

325. (3—3)

Van der Velden Ede,

a légszeszgyár igazgatója.

Eladó birtokok.

1.) Alsó-Körtvélyesen, Szolnok-Doboka vármegyében

1400 hold terület,

a melyből 1117 hold 80—100 éves bükkerdő, a többi
szántó és kaszáló; Kaczkó vasúti állomástól félóra
járásnyira.

2.) Kaczkón, Szolnok-Doboka vármegyében

220 hold területű, gazdasági épületekkel
jól berendezett birtok.

Értekezhetni báró Incezy Sámuellel Kaczkón.
276. (1—3)

Uj deszka- és épületfa-raktár.

Van szerencsém a t. cz. építő közönséget és asztalos urakat tisztel-
tettel értesíteni, miszerint

Kolozsvárt, külközép-utca 9. sz. a. (Fenichl-féle házban)

a mai kor követelményeinek teljesen megfelelő

deszka- és épületfa-raktárt

állítottam és rendeztem be.

Hosszas évek alatt az itteni „Fraenkel Simon és fia“ czégnél
mint üzletvezető nyert szakértelem, valamint jutányosan beszerzett
anyagok következtében abban a helyzetben vagyok, hogy minden
kívánságnak a legolcsóbb árak mellett megfelelni tudok.

Raktáromban mindennemű épületfát, fűrészt-anyagot, léczet,
zsenedy, a legjobb minőségű asztalos- és mindenféle kemény fű-
részt fát; továbbá mint a budapesti magyar furnir- és aszta-
los kellekek gyár részvénytársaságnak képviselője, különféle belföldi
és amerikai furnirt, léczet és képfaragó-árakat nagyobb készlet-
ben tartok.

Tisztelttel

330. (7—10)

TYROLER GYULA.

Mi az a PURINAL?

PURINAL

PURINAL

PURINAL

PURINAL

PURINAL

PURINAL

PURINAL

a legjobb és legbiztosabb
ruháztisztító szer, mely a
ruhákban levő összes tisztá-
talanságokat biztosan el-
tünteti; — miért is a

legjobban ajánlható mind-
azoknak, kiknek eddig ru-
háik tisztán tartása jelenté-
keny költséget okozott, mi-
vel a

számtalan esetben lett ki-
próálva, és jósága min-
denki által elismertett. A

vásárlásánál, tekintve, hogy
számtalan tisztító szer lé-
tezik, kérjük mindig czé-
günkkel ellátott

-t kérni, s csakis ilyent
elfogadni, mivel a ruhák
tisztításánál csakis a Pu-
rinal nyújt biztos sikert.

kapható minden előkelőbb
üzlet és gyógyszerárakban.

Üvege csak 25 kr.

Főszékhelyi raktár:

VOJTEK ÉS WEISZ ARADON

gyógyszer-üzlet.

Kolozsvárt kapható: Burger Frigyes, Weick József, Csiky I.,
Bartsay M. és Kónya Sándor keresk. uraknál. 250. (13—30)